

Protokoll fört vid ordinarie årsstämma med Mälarens vattenvårdsförbund 23 april 2013, Stadshuset i Eskilstuna

Jimmy Jansson, kommunalråd i Eskilstuna hälsade välkomna till Eskilstuna och berättade kort om staden som "en stad i förändring och en arbetarstad som söker sin identitet".

§ 1 Stämmans öppnande

Vattenvårdsförbundets ordförande Staffan Jansson hälsar välkommen och förklarar stämman öppnad.

§ 2 Val av ordförande och sekreterare för stämman

Magnus Arreflod, Eskilstuna kommun föreslogs som ordförande för stämman, Susanna Vesterberg, Länsstyrelsen i Västmanland föreslogs som sekreterare.

Stämman beslutade att välja Magnus Arreflod till ordförande för stämman. Till stämmans sekreterare valdes Susanna Vesterberg.

§ 3 Val av två personer att jämte ordföranden justera protokollet

Joakim Pansar, Länsstyrelsen i Stockholm och Patrik Waldenström, Södertälje kommun föreslogs att jämte ordföranden justera protokollet.

Stämman beslutade att välja Joakim Pansar och Patrik Waldenström att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 4 Frågan om mötet blivit utlyst i behörig ordning

Kallelse ska enligt stadgarna skickas ut minst en månad före utsatt datum för stämman och handlingar två veckor innan. Information om stämman lades ut på hemsidan i mitten av mars, kallelse skickades ut 27 mars. Handlingar skickades ut 9 april.

Stämman fastställde att kallelse skett i behörig ordning.

§ 5 Fastställande av röstlängd

En närvarolista tillika röstlängd på stämman (bilaga 1), fylldes i av deltagarna på mötet.

Stämman fastställde närvarolistan som röstlängd.

§ 6 Styrelsens och revisorernas berättelse för det gångna verksamhetsåret

Förbundets sekreterare berättade om verksamheten 2012 utifrån "Mälarens vattenvårdsförbunds årsredovisning för verksamhetsåret 2012" som skickats ut innan stämman och också delades ut på stämman (Bilaga 2). Förbundets ordförande redogjorde för det avsnittet "ekonomi" i årsredovisningen. Under 2012 redovisas

intäkter för två år (2011 och 2012). Det beror på att krav nu finns på en tydlig redovisning av vilket verksamhetsår avgifterna avser. Detta har inte framgått tidigare. Fr o m 2012 avser avgifterna som tas in även verksamheten 2012. Kostnaderna under 2012 stämde relativt väl med budgeten, undantaget är administrationen där kostnaderna blev mindre än planerat. Detta berodde på att sekreterarens tjänstgöringsgrad för förbundets räkning inte blev så hög som det var tänkt under hösten 2012. Dubbla intäkter och icke förbrukade medel för administration medför att förbundet får betala skatt på ca 200 000 kr. Detta är en engångshändelse och nu finns en tydlighet i hur avgifterna tas in och förbrukas. Förbundet har en god likviditet, vilket är en trygghet. Det är dock bra om förbundet förbrukar medlen, de ska inte sparas på hög.

Frågor under mötet: Det har inte genomförts några aktiviteter när det gäller Mälarens reglering, äger förbundet inte frågan? Ordförande berättade att det har varit en diskussion i styrelsen om vad förbundet har för roll, både vad gäller projekten Slussen (ny reglering) och Mälarprojektet (muddringen i farleden). Förbundet har avstått ifrån att yttra sig eftersom det finns särintressen i frågan inom förbundet.

Stämman tog också del av revisionsberättelsen för 2012 (bilaga 3), som också delades ut på mötet. Förbundets auktoriserade revisor Anders Ågren hänvisade till uttalandet i revisionsberättelsen. Förbundets förtroendevalda revisor Lars Luttröpp berättade att det vid förra årets stämma påpekades att årsredovisningen borde vara fylligare. Det har den nu blivit och dialogen mellan revisorerna och förbundets ordförande och sekreterare har varit bra under det gångna året. Lars Luttröpp lyfte fram protokollen från styrelsen som goda exempel.

Stämman beslutade att godkänna styrelsens årsredovisning för 2012.

Stämman beslutade att godkänna revisorernas berättelse för 2012.

§ 7 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen det gångna verksamhetsåret

Revisorerna har i sin revisionsberättelse tillstyrkt att stämman beviljar styrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2012.

Stämman beslutade att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret 2012.

§ 8 Val av ordförande och vice ordförande

Sekreteraren redogjorde för valberedningens förslag. Valberedningen föreslog att Staffan Jansson, Västerås stad, väljs om som ordförande på ett år. Som vice ordförande föreslogs Lars Bäcklund, Uppsala kommun.

Stämman beslutade att välja Staffan Jansson, Västerås stad som ordförande och Lars Bäcklund som vice ordförande.

§ 9 Val av övriga ledamöter i styrelsen och suppleanter för dessa

Sekreteraren redogjorde för valberedningens förslag på styrelseledamöter och suppleanter för dessa (bilaga 4). Inriktningen har varit att inte göra så stora förändringar i styrelsens sammansättning. En ny ersättare föreslås för LRF Södermanland, i övrigt föreslås styrelsens sammansättning vara oförändrad.

Stämman beslutade att välja ordinarie ledamöter och ersättare för dessa enligt valberedningens förslag.

§ 10 Val av två revisorer och suppleanter

Sekreteraren redogjorde för valberedningens förslag till revisorer och suppleanter för dessa (bilaga 4). Omval av nuvarande revisorer och suppleanter på ett år föreslås.

Stämman beslutade att välja revisorer och suppleanter för dessa enligt valberedningens förslag.

§ 11 Val av valberedning om tre personer varav en sammankallande

Valberedningen föreslås vara densamma som under det gångna året, dvs Kerstin Isaksson, Västerås stad (sammankallande), Magnus Edström, Västerås stad och Tommy Rosén, Solna stad.

Stämman beslutade att till valberedning välja Kerstin Isaksson (sammankallande), Magnus Edström och Tommy Rosén.

§ 12 Fastställande av årsavgifter

Vid årsstämman 2012 genomfördes en relativt stor avgiftshöjning. Det beslutades också att årsavgiften skulle indexregleras med konsumentprisindex (KPI) varje år. Konsumentprisindex har inte ökat sedan motsvarande tidpunkt förra året (jämfört mars 2012 och mars 2013). Förslaget är därför att fastställa samma avgifter som 2012.

Frågor under mötet: Hur såg de nya avgifterna ut förra året? Sekreteraren berättade att relativt stor höjning (ca 50%) av avgiften gjordes eftersom ingen höjning genomförts sedan förbundets bildande 1998 och för att kunna höja ambitionsnivån i förbundets insatser.

Förbundets ordförande berättade också att vi inte riktigt är i mål med avgiftsfrågan och att styrelsen kommer att arbeta vidare med denna fråga under 2013. Vi kommer också att försöka få in nya medlemmar i förbundet.

Stämman beslutade att fastställa avgifterna för 2013 i enlighet med förslaget, dvs oförändrade avgifter jämfört med 2012.

§ 13 Fastställande av arbetsprogram och budget

Sekreteraren redogjorde för ”verksamhetsplan 2013 Mälarens vattenvårdsförbund” som hade skickats ut inför mötet och också delades ut på mötet (bilaga 5). Under 2013 planeras dels Mälarens basprogram att genomföras, dels flera olika projekt.

Förbundet budgeterar för större kostnader än intäkter under året, för att förbruka en del av de likvida medel som finns. Totalt planeras verksamhet för 2 145 000 kr och intäkterna är 1 950 000 kr.

Frågor under mötet: Hur kommer det löpande arbetet i projekten att rapporteras på hemsidan? I mån av tid kommer information om de enskilda projekten att läggas ut på hemsidan. Information om projekten Mälaren en sjö för miljoner och seminarier serien som genomförs i år prioriteras.

Vad har förbundet för mandat? Kan förbundet t ex påverka hur Strängnäs kommun pumpar avloppsvatten? Förbundets ordförande svarade att förbundet är en ideell förening som inte har samma mandat som en myndighet eller kommun. Ansvar för avloppen ligger sannolikt hos kommunen eller Länsstyrelsen. För att kunna agera behövs en skrivelse till styrelsen för fortsatt hantering.

Förbundet ska stötta examensarbeten när förfrågningar kommer in, vad gör förbundet för att få in förfrågningar? Sekreteraren berättar att förbundet inte har varit så aktiva i att hitta potentiella examensarbetare, men att det troligen blir lättare att sprida information om detta på den nya hemsidan.

Inom Landstinget i Stockholm genomförs mätningar av läkemedelsrester, men inga sådana mätningar görs i Mälaren. Sekreteraren kommenterade att man i samband med översyn av det nya övervakningsprogrammet även tittar på hur man kan övervaka prioriterade ämnen (bl a läkemedelsrester).

Stämman beslutade att fastställa den föreslagna verksamhetsplanen och budgeten för 2013.

§ 14 Antagande av nya medlemmar i förbundet

Svealands kustvattenvårdsförbund och VAS-rådet (vatten- och avloppssamverkan i Stockholms län) har ansökt om medlemskap i Mälarens vattenvårdsförbund. VAS-rådet arbetar med strategiska frågor kopplat till vatten- och avloppshantering.

Stämman beslutade att anta Svealands kustvattenvårdsförbund och VAS-rådet som nya medlemmar.

§ 15 Information om projektet ”Mälaren – en sjö för miljoner”

Sekreteraren presenterade hur arbetet med projektet Mälaren – en sjö för miljoner fortlöper (bilaga 6) och förslag på hur man kan gå vidare med projektet. I projektförslaget föreslås förbundet få en stödjande roll i åtgärdsarbetet för en bättre

vattenkvalitet i Mälaren, genom finansiering med en krona per invånare inom avrinningsområdet under 2013 och 2014. 46 kommuner inom hela Mälarens tillrinningsområde har två gånger under 2012 fått förfrågan om att vara med i projektet, intresseanmälan skulle göras senast 22 mars 2013 till förbundet. Förbundet har satt upp ett villkor för att gå vidare med projektet, nämligen att en finansiering på minst 500 000 kr behövs. I slutet av mars hade 18 kommuner tackat ja till att vara med i projektet och en finansiering på nära 600 000 kr finns därmed. Några justeringar i hur kommunernas avgifter ska se ut har gjorts, men behöver troligen ses över ytterligare. Förslaget är att avgifterna för projektet begärs in i samband med att medlemsavgifterna faktureras.

Förslaget som presenterades var att förbundet startar projektet och att en samordnare anställs under 2013 och 2014, som stödjer kommunernas åtgärdsarbete genom att upprätta kontaktnät, anordna seminarier, hjälpa till vid ansökningar om medel för åtgärder, upprätta en åtgärdsbank för Mälaren mm. Förbundets styrelse har tagit beslut om att förorda att projektet påbörjas.

Förbundet tog i början av året fram en informationsfilm om projektet (länk), som skickades till kommunstyrelsernas ordförande i respektive kommun.

Det är viktigt att förbundet har beredskap för att flera kommuner kanske vill ansluta sig till projektet senare och att det finns en politisk förankring hos kommunerna redan från början genom t ex en referensgrupp.

Frågor under mötet: Uppsala vill ha ytterligare konkretisering och vill eventuellt komma med senare. Kommer projektet att konkretiseras? Förbundets ordförande svarade att det i det här läget är svårt att konkretisera eftersom den inledande fasen i projektet innebär att fånga upp respektive kommuns behov och sedan arbeta vidare utifrån dem. De större kommunerna behöver vara generösa för att få igång processen i avrinningsområdet. Förbundet bör göra sitt yttersta för att kommunerna ska komma med vartefter. Det är viktigt inför att t ex söka externa medel för åtgärder hos Havs- och vattenmyndigheten eller EU.

I samband med Stockholm Water festival visade man att det var drickbart vatten i Mälaren, det är dags att återigen ha fokus på detta.

Södertälje kommer troligen att vilja haka på projektet senare.

Det är värdefull information som framkommer, men Stockholm stad efterfrågar ändå mera konkretisering. En viktig del i projektet inledningsvis bör vara att fortsätta konkretisera.

Ordförande påpekar att förbundet nu behöver få in en resurs som jobbar med projektet. På Mälarkonferenserna har det framkommit att ingen samordnar mälärfrågorna, det har förbundet gjort ett försök till nu.

Stämman beslutade att låta styrelsen påbörja projektet Mälaren en sjö för miljoner enligt förslaget som presenterades.

§ 16 Övriga frågor

Inga övriga frågor hade anmälts inför stämman.

§ 17 Stämmans avslutande

Ordföranden för stämman tackar deltagarna och förklarar stämman avslutad.

Programpunkter efter stämman

Fördjupning och breddning av de allmänna farlederna till Västerås och Köping samt uppgradering av Södertälje kanal och sluss

(Tage Edvardsson, Sjöfartsverket)

Projektet initierades 2000 när Västerås och Köpings kommuner kom till Sjöfartsverket och ville ha en bredare farled i Mälaren.

Presentationen som visades på mötet finns i bilaga 7.

Frågor under mötet: MSB, är de med i referensgruppen? Ja, de är med som remissinstans.

Slipper vi lotsbåtarna nu när det blir säkrare? Det finns lagstiftning som säger att man ska ha lots när fartyget är av en viss storlek. Det finns dock dispenser (i Mälaren).

Läggs muddermassorna upp på land? De massor med höga TBT-halter i (från hamnområdena) tas upp på land. I övrigt är massorna rena och då sker tippning i Mälarens djuphålur.

Behöver man spränga? Ja, vid Aggarö och Tedarö sker sprängningar.

Har man funderat på att göra farleden ännu djupare? Det är Södertälje kanal som dimensionerar vilka fartyg som kan komma in i Mälaren.

Är fartygen bra för att maximera transporterna? Det är politiska beslut som ligger bakom vad man satsar på för typ av transporter.

Finns några problem när det gäller arbetena (i Södertälje)? Det kanske blir en del störningar under ett par månader i samband med ombyggnationen.

Kan man beräkna hur mycket fosfor som frigörs i samband med muddringarna och kommer detta att följas upp genom mätningar? Troligen blir det uppföljningsmätningar i 2-5 år.

Hur sker samordningen mellan muddringarna i hamnarna/muddringen i farleden? Kan det bli konkurrens om plats att lägga massorna? Samordning sker genom fortlöpande möten. Ingen konkurrens om platser att lägga massorna.

Kommer det att vara möjligt att åka fortare i farleden? Vågerosion? Inga stora effekter är troliga.

Vad kostar de 300 000 kubikmetrarna att hantera? Ca 300-400 kr för förorenat sediment och 50 kr för rent sediment.

SMHI har gjort spridningsmodellering för hela Mälaren.

Mälaren, Tillståndsutvecklingen 1965-2011 (Lars Sonesten, SLU, Institutionen för vatten och miljö)

Presentationen som visades på mötet finns i bilaga 8.

Fosfortillförseln i de tillrinnande åarna har minskat under mätperioden, de största förändringarna ägde rum under slutet av 1960-talet och början av 1970-talet. Kväve minskar inte lika mycket. Åtgärder som satts in har varit inriktade på fosfor. Biomassan (växtplankton) har inte förändrats så mycket, däremot har typerna av växtplankton förändrats. Cyanobakterierna har minskat.

Djurplankton har blivit mindre till storleken. Det kan vara en delförklaring till varför siklöjan har kraschat. Kan bero på klimatförändringar, ytvattentemperaturerna har ökat något.

Siklöjan kraschade i början av 1990-talet, ålen har ökat något sedan 1985 och framåt. Främmande arter (exemplet sjögull), men ytterligare drygt 20 främmande arter finns. Vandrarmusslan vill ha kalkrika förhållanden, finns främst i de norra och östra delarna av Mälaren. Försök med odling av musslor pågår i Ekoln. Det är ett försök att reducera fosfor.

Varifrån kommer näringsämnena? Se pajdiagrammet.

Kvävet är främst ett problem när det kommer ut i Östersjön, medan fosfor skapar övergödning i Mälaren/sötvatten.

Frågor under mötet: Har kvävehalterna med flödena att göra? Ja, det viktiga är att titta på flödena eftersom de är kopplade till halterna.

Vad beror brunifieringen på? Skogsbruket är det väl inte? Anledningarna till brunifieringen finns det olika uppfattningar om: 1. Återhämtning efter försurningen eller 2 klimatförändringar. Svaret ligger kanske däremellan? Det finns gamla uppgifter om att vattnet har varit brunare (mitten av 1800-talet), vi kanske är på väg tillbaka till hur det såg ut tidigare?

Vattendragen i Stockholm: TOC-halterna ökar men inte brunheten. Det är bara vissa vattendrag som blir brunare, varför? Det kan finnas vissa utsläpp som påverkar.

Det organiska materialet som ger brunt vatten, sedimenterar det? Det mesta är löst i vatten, vilket bidrar till att sedimentationen ofta är begränsad (undantag i de stora fjärdarna). I vattenverken flockar man det organiska materialet.

Vattenfärgen påverkar siktdjupet och där har inga tydliga förändringar skett.

Varför har sammansättningen av växtplankton förändrats? Olika arter har olika näringskrav och om halterna förändras så förändras även sammansättningen.

Hur kommer det sig att vi har mer fisk på djupt vatten 2009-2011? Beror till viss del på om man "råkar" fånga ett helt stim med fisk. Om det varit syrgasbrist så flyr oftast fisken.

Är det utplanterad ål i Mälaren? Ja, till största del.

Sjögull finns förutom i de västra delarna även vid Kvikksund.

Hur stor del av utsläppen från jordbruksmarkens läckage är påverkbar? En ganska stor del (i storleksordningen hälften).

Men nivån ligger på samma nivå som på 30-talet? Utsläppen ökade konstant under lång tid, vilket byggde upp markens och sjöarnas förråd av näringsämnen. Det ser vi fortfarande spår av.

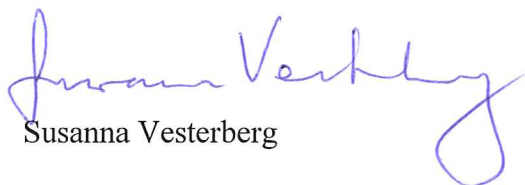
De stora åtgärdspotentialerna för att reducera fosfortillförseln finns inom jordbruket, men även enskilda avlopp är viktiga källor.

Rötslammet går att använda till mycket, många förslag finns på hur man omhändertar slammet. Användbarheten beror dock mycket på hur vad för slags avloppsvatten som blandas. Generellt sett är hushållens avloppsvatten renare än t ex det från olika industrier.

Efter lunch i Stadshuset gjordes ett studiebesök till Sundbyholms slott där Eskilstuna kommuns turistchef Patrik Andersson guidade och visade upp gästhamnen och slottet. Syftet med studiebesöket var att visa på Mälarens betydelse för turismen i området.

Vid protokollet

Susanna Vesterberg

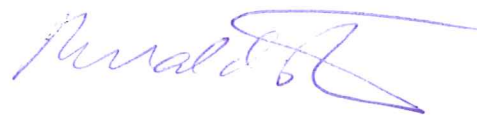
Justeras:

Magnus Arreflod

Joakim Pansar

Patrik Waldenström

